

Szőke István Atilla

A tizennégy éves Gazdagh Sanyi története 56 versszakban

Súlyos felhők szállnak a bús magyar égen,
'mit írok megtörtént, nem is olyan régen.
A szent magyar Haza nagy gyászba öltözött,
sok ember szívébe sötét gyász költözött.

Felkelt a magyar nép az elnyomók ellen,
igazat követelt a szabadság szellem.
A világ csak ámult a történetek láttán,
s látta miként harcol a nép és a sátán.

Ígéretből sok volt, segítségből semmi,
tudjuk már régóta, így szokott ez lenni.
A múltban is így volt, jövőben is így lesz,
'mikor a magyar nép vállára terhet vesz.

Mert a harc nagy teher, de mindig megéri,
ha egy nép megküzdve szabadságát félti.
A szabadság bizony isteni ajándék,
szeretettel teli szép, őszinte szándék.

Vigyázni kell reá, védeni és óvni,
mert biz' ezt az érzést is meg lehet szokni!
De vannak olyanok, 'kik ezt nem szeretnék,
legszívesebben egy tűzmáglyára vetnék!

Nekünk magyaroknak van erről tudásunk,
tiszta lelkű népként vermet sosem ásunk!
Mi úgy védjük mindig népünknek igazát,
hogy összekarolva szeretjük e Hazát.

Mert van 'ki elvonná, hej, de sokszor volt már,
hányszor szürkült bele a zöldellő határ?
Ezért a Hazáért sokszor verekedtünk,
köszönjük Istennek, hogy magyarok lettünk!

Most is ez a helyzet, mert valami készül,
a végtelenségbe valami sötétül.

Forgassunk most egyet az idő kerekén,
hogyan éledezett az elfojtott remény.

Ötvenhatot írtak a friss újságlapok,
vörös hazugságok takarták a Napot.
Huszonharmadika, október volt éppen,
gyűltön-gyűlt a tömeg az utcán, a téren.

Versek is hangzottak, beszédek is voltak,
Sztálin szobra ledőlt, véget ért egy korszak?
Lövések dördültek, tankok nyikorogtak,
vérzett a csütörtök, hallgattak a holtak.

Harcolt a magyar nép, bizony sokszor így tett,
mindig más aratta, azt, amit ő vetett.
A szovjet hatalom volt most kirablója,
rekedten kelepelt a rab magyar gólya.

Aztán harcok dúltak, vér folyt patakokban,
lányok és legények szíve együtt dobban.
„Nem kell kommunizmus, ne bántsad a magyart!”
Az istenes népünk szabadságot akart.

Nem adják azt ingyen, harcolni kell érte,
hogy végül mondhassuk: „Istenem, megérte!
Megérte harcolni holnapért, a máért,
küzdeni, vérezni a szabad Hazáért!”

A nagy orosz medve marcangolta népünk,
a világ az hitte, mindörökre végünk.
De voltak olyanok, 'kik harcoltak végig,
kitartottak mind az utolsó töltényig.

Benn a Corvin-közben összegyűlt egy csapat,
elszántak voltak mind és a lelkük szabad.
Köztük harcolt Sanyi tizennégy évesen:
„Nem megyek innen el” – így mondta – „sohasem!”

Szakaszparancsnok lett Pongrácz Gergely mellett,
mindig, mindent megtett, úgy, ahogyan kellett.

Harcolt, imádkozott, szava szállt az égig,
ott a Corvin-közben, egész a végéig.

November közepén feloszlott a csoport,
a magyar nép felett ülték már ott a tort.
Forradalmunk 'verve, a harcnak is vége,
most a Nagy Sors nem vont minket a keblére.

Sokan menekültek, volt hajtóvadászat,
embereket vertek tízet, húszat, százat.

A börtönök telve a hazafiakkal,
számlálni nem lehet, sokkal, nagyon sokkal!

Ifjú Gazdag Sanyi, 'kinek nem sok jutott,
egy orosz járőrnek karjaiba futott.
Átkutatták nyomban, egy percet sem vártak,
nadrágja zsebében egy töltényt találtak.

Egyből falhoz lökték, ordítottak vele,
ráncigálták vadul, majd leszakadt feje.

A hadbírák elé rögvést bekísérték,
néhány perc telt el csak, s halálra ítélték.

Hatan voltak 'kik az ítéletet hozták,
'kik Sanyi életét szinte elorozták!
Hat szovjet, 'kik Istent soha nem ismertek,
'kik helyette ilyet eldönteni mertek!

Mivé lettél ember? Ilyet vajh' mért teszel?
Majd a következő, nem félsz, hogy te leszel?
Istent letagadó, kommunista horda,
s ilyenek kezében volt egy ifjú sorsa?

Gazdag Sanyit fogták, már vitték is hátra,
a hátsó udvarra, 'hol hullahegy várta.
S mellette nagy gödör, látni frissen ásva,
a gödörben holtak, sok-sok harcos társa.

Az orosz katona, aki elkísérte,
álljon oda, intett, mutogatva kérte.
A kőfal felé ment Sanyi, lövést várva,
felkészült mindenre, lelkét tágra tárta.

De lövés nem dördült, félelmetes csend volt,
nem szólalt ott senki, sem élő, sem megholt.

Az idő is megállt, mintha megijedne,
mintha tovább menni, nem lenne már kedve.

Sanyi hátrafordult, vajon miért nem lő?
Arcát legyintette egy suhanó szellő.
Egy angyal volt talán, 'ki megsimogatta,
aki e simítást ajándéku adta?

Szétszakadt a nagy csend, a lövés eldördült,
Sanyit eltalálta, 'ki egy nagyot pördült.
De tarkója helyett jobb fülét találták,
s ott jött ki a golyó, ahol biz' nem várták.

A bal szeme alatt szakadt ki a golyó,
vére úgy ömlött, mint a megáradt folyó.
Az idő most nem állt, szaporázva szaladt,
Sanyi elesett, de eszméletnél maradt.

Aztán fölkönyökölt, s küzdött bal kezével,
hatalmasat küzdött a pisztolycsövével.
Aztán még egy lövés! Ez itt talán a vég?
Néma csönd lett és mélységes sötétség!

„Mi ez a didergés? Mi ez a fájdalom?
Mi ez a seb rajtam? Arcom mért fájlalom?
Jaj, mi ez a hideg? S mi nyomja a lábam?
Egyedül vagyok itt? Nem! Vagyunk vagy százan!”

Szegény Gazdag Sanyi holtak között fekszel,
menjél el, másszál ki, másként nem menekszel!
'Kik rajtad fekszenek, nem segíhetnek ott,
mert mindet lelőtték, mert mindegyik halott.

Csorgott a fájdalom az égen a Holdnak,
sápadt fényt adott át élőknek és holtnak.
Sanyi kikúszott a nehéz testek közül,
közülük vajh' hány lesz, aki majd üdvözül?

Az éjszaka sötét, segít elrejtőzni,
kúszni kell, mászni kell, nem szabad időzni.
Mert ha észreveszik, hogy egy halott él még,
bizton utoléri egy lövés, a rút vég.

Az ifjú a földön csak vonszolta magát,
erősen érezte az elmúlás szagát.
De az életösztön, 'mit otthonról kapott,
izmába, szívébe erőt s hitet rakott.

„Ki kell jutnom innen!” - mormogta magában,
s haladt tovább, mint az életnedv a fában.
Egy kapuhoz ért, mely épp alul volt törött,
ó, mire képesek a magyar ösztönök!

Azon aztán kibújt iszonyat-nehezen,
szinte nem mozgott már lába sem, keze sem.
Kérlelte az Istent: „Most segíts meg engem,
csak odáig jussak..., igen..., oda..., szemben!”

Szemben a klinikák, egymás mellett szépen.
Jól tudta, hogy hol van, járt már a környéken.
Földön vonszolódva az egyikhez tartott,
el is érte, mint a fuldokló a partot.

Ereje már nem volt, mindenhol folyt vére,
de a csengőt ekkor nehezen elérte.
Végő erejével megnyomta, s elájult,
a Hold fenn az égen könnyes szemmel bámult.

Fehér ágyon feküdt, 'mikor magához tért,
az ajkával némán fohászzkodott vízért.
„Hol vagyok? Meghaltam? Ez volt az ítélet?”
Jobb szemével látta, ez még itt az élet.

Elmondták neki az ápolónővérek,
három napja van itt, mint egy szabad lélek.
Máshonnan hozták át, nagy veszélyben forgott,
piros magyar vére kúszás közben csorgott.

S ha azt a vérnyomot az oroszok látnák,
megszökött egy halott, gyorsan kitalálnák.
S aztán megkeresnék, hogy lelőjék megint,
barbár, gyilkos módon tűzparancsuk szerint.

Ezért aztán Sanyit néhányan megfogták,
kertek alatt jöttek, s eme helyre hozták.
Itt már nem találja soha meg az orosz,
itt vigyáznak reá, nem leli a gonosz!

Az első lövéstől megvakult bal szeme,
a második pedig állkapcsát tépte le.
Így nem tudott enni, nem tudott beszélni,
csöveken táplálták, csak így tudott élni.

A bal hüvelykujja szintén roncsolódott,
mintha külön lenne, olyan furcsán lógott.
Sanyi mindent hallott és mindent megértett,
de a válaszához papírlapot kértek.

Arra írta le ő, hogy mi történt vele,
hogyan fúttá ide az október szele.
Írt a töltényről is, mely zsebében maradt,
és azt is, hogy milyen a magyar akarat.

S papírra vetette bajtársinak nevét,
és a lakcízüket, hogy majd megkeressék.
S kérte látogassák őt itt a kórházban,
amíg benn fekszik forróságos lázban.

Három hónap alatt háromszor műtötték,
majd a bajtársai külföldre szöktették.
Jugoszláviába indult el a menet,
utána német föld, csak oda lehetett.

Az osztrák határon vadászták a magyart,
volt 'ki kúszva csúszott és órákig hasalt.
Sokukat elfogták, s visszaküldték rögtön,
sorsuk munkatábor vagy hazai börtön.

Németországban is műtéteknek sora,
pedig huszonéves sem volt még a kora.
Üvegszemet kapott, vágták csípőcsontját,
szétroncsolt állkapcsát avval kipótolták.

Állandó fejfájás volt az útitársa,
nem adta fel soha, ezt mindenki látta.
Hiszen tanult, tanult, s leérettségizett,
s látogatta biz' a jogi egyetemet.

Ösztöndíjat kapott, szép otthonban lakott,
aztán lett belőle egy új „befogadott”.
Egy német családnál szeretettel várták,
a kaput előtte szélesre kitárták.

Pongrácz Gergely egyszer meglátogatta őt,
nem sajnálta reá a nyikorgó időt.
Tőle tudom én is ezt a történetet,
Gazdagh Sanyi sorsa biz' ilyen lehetett.

Ez a bátor ifjú neki még elmondta,
Hazájával összefonódott a sorsa.
Ha tudná, hogy ez lesz, mégis újból menne,
s készülne a végső, magyar győzelemre!

Gazdagh Sanyi álma a magyar nép álma,
film kéne belőle, hogy mindenki lássa.
Ő volt 'ki túlélte saját kivégzését,
'ki kívülről látta saját harcát, létét.

Ötvenhat versszakban a sorsát megírtam,
papírra vettem, éppen ennyit bírtam.
A tollam most velem már csak annyit mondat,
melyet jelez a négy, következő mondat:

„Ha ilyenek voltak a hős PESTI SRÁCOK,
mindig tisztelettel gondoljunk mi rájuk!
Míg az ifjakban lesz nemzettudat, jóság,
akkor örökké él Hazánk, Magyarország!”

2019. október 8.